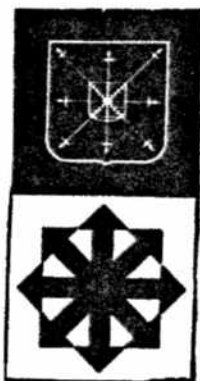

VOGELWACHT UDEN
en omgeving.

ons clubblad

De Slechtvalk.

DE SLECHTVALK

ORGAAN VAN DE VOGELWACHT UDEN EN OMGEVING.

2 de jaargang 1981

Redaktie: JAN WILLEM HERMANS.

JOHN HERMANS.

WIM JANSSEN.

AD VAN DIJK.

Typwerk: ANNIE VAN LIESHOUT.

GEER. HERMANS.

AD VAN DIJK.

WIM JANSSEN.

Stencil: AD VAN DIJK.

Tekeningen: WIM JANSSEN.

GER VERWOERT.

KONTAKTADRES: JOHN HERMANS.

BEUKELAAN 22 ODILIAPEEL.

TEL 04132-72777.

BELANGRIJKE

MEDEDELING!!!

15 JANUARI

1981. VERGADERING

IN DE HORST (Bernadetteschool)

UDEN.

ENKELE VELDWAARNEMINGEN.			
<u>datum</u>	<u>soort</u>	<u>aantal</u>	<u>plaats</u>
3-9-'80	koekoek	1.	0'peel
	tapuit	1.	
1-12-'80	buizerd	5.	0'peel
	torenvalk	1.	
	sijs	18-20.	
	kneu	9.	
5-12-'80	grauwe gans	2.	0'peel
	buizerd	1.	
	steenuil	1.	
	kramsvogel	20-30.	
	vinken	30-40.	
7-12-'80	wilde eend	12.	0'peel
	blauwe reiger	1.	
	buizerd	5.	
	grauwe gans	1.	
	kievit	1.	
	torenvalk	2.	
	sperwer	1.	
22-12-'80	blauwe kiekendief	1.	0'peel

27-12-'80

WULP [40]

0'PEEL.

Verslag vergadering van 23-10-1980.

Agendapunten:

- 1) Hemelrijk
- 2) Plassentelling
- 3) Excursies
- 4) Sovon
- 5) Pauze (+ koffie)
- 6) Diaserie
- 7) Tentoonstelling
- 8) Nestkasten
- 9) Rondvraag

Bonte specht in zijn nest

Aanwezig waren: C. Guntlisbergen, W. Smits, S. Groenewoud, T. Theunissen, W. Janssen, G. Verwoert, J. Welten, T. Vogels, J. Hermans, J.W. Hermans, H. Janssen, B. Kingma, P. v. Dommelen, A. v. Dijk, H. Claasen.

- 1) Ad v. Dijk heeft een rapport opgesteld over de vogelstand van het Hemelrijk(Volkel).De nadruk is in dit rapport vooral gelegd op de oeverzwaluwen.Dit rapport is overhandigd aan de gemeenteraad van Uden. Bericht hierover volgt te zijner tijd, wij blijven U op de hoogte houden. Van Theo Theunissen kregen wij het verheugende bericht dat het verzoek van de jagers, om op het Hemelrijk te jagen, is afgewezen.
- 2) Daar in landelijk verband op bepaalde tijden plassentellingen worden gehouden hebben we besloten dat de Vogelwacht Uden ook aan deze tellingen meedoet.Ad v. Dijk coördineert deze tellingen.
De data van deze tellingen zijn:

10 Januari
7 februari
22 februari
7 maart
De tijd van deze tellingen is vastgesteld van 9.00- 11.30 uur.De groepen zijn reeds gevormd(zie jaargang 1 no. 2). Leden, die deze tellingen willen meedoen en niet in de vastgestelde groepen zijn ingedeeld kunnen zich alsnog aansluiten bij een van deze groepen.
- 3) Wordt uitvoerig behandeld in de volgende vergadering van 15 januari a.s.
- 4) Zie "Sovon-nieuws" elders in dit blad.
- 5/6) Na een lekker bakje koffie, aangeboden door W. Janssen hebben we genoten van de diaserie, samengesteld uit dia's van G. Verwoert

en W. Janssen, hartelijk dank daarvoor.

- 7) Wordt behandeld in de vergadering van 15 januari a.s.
- 8) De indeling van de verschillende werkgroepen gaat op dezelfde voet door als in 1980.

Verheugend is het feit dat de Vogelwacht Uden aan het groeien is. Nieuwe leden zijn:

Fam. van Dommelen
Willemstraat 7
Uden, tel. 04132-64430

B. Kingma
Efferen 501
Uden, tel. 04132-67053

H. Boekkooi
Wijsthoek 830
Uden, tel. 04132-67539

R. en W. Vesters
Rendierstraat 35
Volkel, tel. 04132-73523

Alle nieuwe leden welkom bij de vereniging en we hopen dat jullie er een leerzame tijd aan zullen hebben.

IN HET KORT DE BELANGRIJKSTE BEPALINGEN VAN DE VOGELWET 1936

Onder het begrip "beschermde vogels" vallen alle vogels, welke behoren tot een der in Europa in het wild levende soorten, met uitzondering van de tamme duiverassen, de tamme knobbelzwanen en de in art. 2 van de jachtwet genoemde vogels.

Tot de in Europa in het wild levende vogelsoorten worden niet alleen gerekend de soorten, welke in Europa broeden, doch ook die, welke in dit werelddeel als trekker, wintergast of dwaalgast gedurende korte of langere tijd verblijven. Vogels, waarvan het broedgebied in Europa maar buiten Nederland ligt, zoals flamingo, witte pelikaan, zwarte ibis, oehoe, sneeuwuil en zwarte ooievaar, genieten dus als zij ons land bezoeken, of hier worden ingevoerd, de algehele bescherming van de Vogelwet 1936.

Soorten, die als dwaalgast in Europa zijn waargenomen, zoals vale lijster, jufferkraan en zwarte leeuwerik, genieten in Nederland eveneens de bescherming van de vogelwet. Dit geldt ook voor het geval exemplaren van deze dwaalgasten uit hun broedgebied in ons land worden geïmporteerd. De tamme duiverassen zijn uitgezonderd, omdat deze gedomesticeerde vormen zijn van de in Europa in het wild levende rotsduif (*Columba livia*) en turkse tortel (*Streptopelia decaocto*). De tamme exemplaren van de knobbelzwaan (*Cygnus olor*) zijn eveneens uitgezonderd, omdat van deze in Europa in het wild levende soort sinds heel lang grote aantallen in gedomesticeerde staat worden gehouden.

Tot de vogels genoemd in art. 2 van de jachtwet (het z.g. wild) behoren volgens de jachtwet de volgende soorten:

klein wild

fazanten (*Phasianus colchicus*), korhoenders (*Lyrurus tetrix*), patrijzen (*Perdix perdix*), houtsnippen (*Scolopax rusticola*)

waterwild

alle soorten ganzen en eenden (*Anatidae*), goudplevieren (*Pluvialis apricarius*), watersnippen (*Gallinago gallinago*), poelsnippen (*Gallinago media*), bokjes (*Lymnocyptes minimus*) en meerkoeten (*Fulica atra*).

overig wild

houtduiven (*Columba palumbus*), zwarte en bonte kraaien (*Corvus corone corone* en *Corvus corone cornix*), roeken (*Corvus frugilegus*), kauwen (*Corvus monedula*), vlaamse gaaien (*Garrulus glandarius*) en eksters (*Pica pica*).

Onder "alle soorten ganzen en eenden" dienen te worden verstaan: alle soorten van de familie der *Anatidae*, welke in Nederland in het wild voorkomen.

Uit het voorgaande blijkt, dat een inheemse vogelsoort, die om welke reden dan ook uit de Jachtwet wordt geschrapt, als gevolg daarvan tot de "beschermde vogels" in de zin van de Vogelwet 1936 behoort.

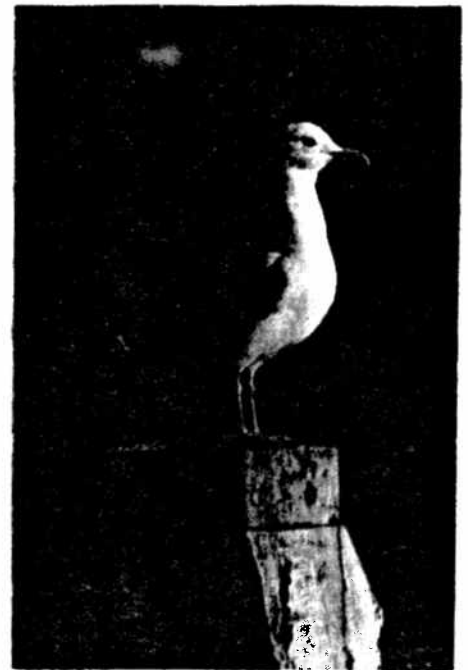
In het belang van de vogelstand of ter voorkoming van schade aan de land-, tuin- of bosbouw, aan de jacht of aan de visserij, kunnen vogels, welke in beginsel beschermd zijn, buiten de bescherming van de vogelwet worden geplaatst. De aanwijzing van de desbetreffende soorten heeft plaats gehad bij de artikelen 2 en 3 van het Vogelbesluit 1937.

Onvoorwaardelijk (d.w.z. voor onbepaalde tijd en voor het gehele Rijk) onbeschermd is:

de huismus (*Passer domesticus*)

Voorwaardelijk (d.w.z. gedurende een nader te bepalen tijdvak van telkens ten hoogste twee jaren) onbeschermd zijn:

de aalscholver (*Phalacrocorax carbo*)
 de blauwe reiger (*Ardea cinerea*)
 de sperwer (*Accipiter nisus*)
 de slechtvalk (*Falco peregrinus*)
 de grote mantelmeeuw (*Larus marinus*)
 de zilvermeeuw (*Larus argentatus*) →
 de kokmeeuw (*Larus ridibundus*)
 de spreeuw (*Sturnus vulgaris*)

Indien voor een of meer van de voorwaardelijk onbeschermden soorten geen tijdvak is vastgesteld, waarin zij onbeschermd zijn, hetgeen het geval is met de aalscholver, de blauwe reiger, de sperwer, de slechtvalk, de grote mantelmeeuw, de zilvermeeuw en de kokmeeuw, dan zijn deze soorten uiteraard volledig beschermd.

Onder "vogels" worden mede verstaan: de lichamen van dode vogels, al dan niet geprepareerd, en huiden en delen van huiden van vogels, al dan niet geprepareerd. Losse veren zijn geen delen van huiden, evenmin als skeletten of schedels.

Ten aanzien van beschermde vogels is kort samengevat het verrichten van de volgende handelingen verboden:

- a) doden, vangen of verhandelen
- b) deelname aan zangwedstrijden
- c) zoeken, rapen of uithalen van hun eieren

Uitzondering hierop zijn kooi- en jachtvogels.

Het onder zich hebben (dit met uitzondering van het ten verkoop voorhanden hebben), te koop vragen en kopen van de z.g. kooi- en jachtvogels als bedoeld bij de artikelen 9 en 10 van het Vogelbesluit 1937 is geoorloofd, voor zover deze vogels levend en onverminkt zijn;

Als z.g. kooivogels zijn aangewezen:

- de merel (*Turdus merula*)
- de vink (*Pringilla coelebs*) →
- de putter (*Carduelis carduelis*)
- de sja (Carduelis spinus)
- de kneu (*Carduelis cannabina*)
- de groenling (*Chloris chloris*)
- de geelgors (*Emberiza citrinella*)

Voor het vangen van deze kooivogels worden sedert 1 okt. 1940 geen vergunningen meer verleend; de handel in deze soorten is sedert 1 okt. 1942 niet meer toegestaan.

Als z.g. jachtvogels zijn aangewezen:

- de havik (*Accipiter gentilis*)
- de slechtvalk (*Falco peregrinus*)
- de klapekster (*Lanius exubitor*)

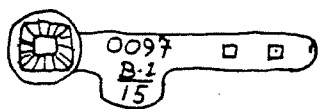
de laatste soort is destijds opgenomen, omdat zij bij het vangen van roofvogels als een onmisbaar hulpmiddel werd beschouwd.

Het onder zich hebben, te koop vragen, kopen en vervoeren van geprepareerde beschermde vogels, waaraan het metalen merkteken van een z.g. erkend preparateur (houder van een Vogelvergunning B-1) is bevestigd, is zonder meer toegestaan. Het z.g. preparateursteken dient aan de vogel zelf te zijn bevestigd, bijv. aan een van de poten, aan de staartwortel of aan een van de vleugels en wel op een zodanige wijze, dat het niet anders dan door beschadiging daarvan kan worden verwijderd. Op het merkteken komen voor:

de aanduiding B-1, met daaronder het nummer van de aan de preparateur verleende Vogelvergunning B-1, alsmede een volgnummer. Hieronder volgen enkele afbeeldingen van een metalen preparateursteken.

bovenaanzicht
(gestrekt)

van opzij
(geopend)

van opzij
(gesloten)

Het verhandelen van aldus gemerkte vogels mag uitsluitend door houders van Vogelvergunningen B-1 of B-2 geschieden.

Hier volgt in het kort de beschrijving van de verschillende vogelvergunningen.

-Vogelvergunning A, tot het vangen en verhandelen van kooivogels worden niet meer verleend.

-Vogelvergunning B, prepareren van dode beschermde vogels (B-1), verhandelen van opgezette exemplaren (B-2) en t.b.v. wetenschappelijke doeleinden prepareren van beschermde vogels.

-Vogelvergunning C, vervoeren van dode beschermde vogels naar preparateurs en tussenhandelaren (C-2).

-Vogelvergunning D, vervoeren van kooivogels en opgezette vogels (b.v. in geval van verhuizing)

-Vogelvergunning E, rapen van eieren van meeuwvogels.

-Vogelvergunning F, handelingen in het belang van de vogelstand, de opvoeding of de wetenschap (ringen, asiilvergunning).

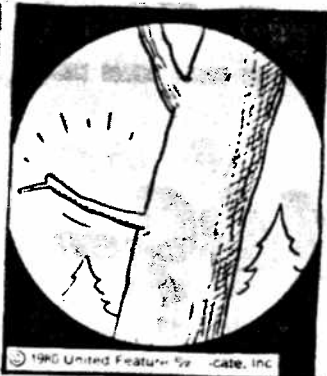
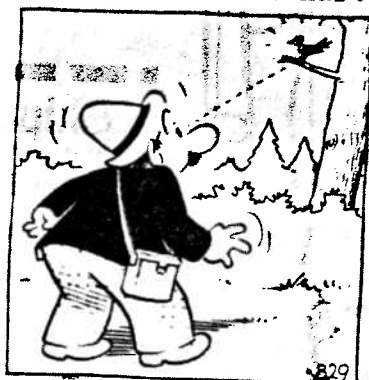
-Vogelvergunning G, doden van onbeschermde vogels.

-Vogelvergunning H, doden van beschermde vogels die schade of overlast toebrengen.

-Vogelvergunning I, onder zich hebben van geprepareerde beschermde vogels, welke niet zijn voorzien van het metalen preparateursteken.

Het het opsporen van de feiten, welke bij de Vogelwet 1936 zijn strafbaar gesteld, zijn behalve de bij art. 141 van het Wetboek van Strafvordering aangewezen ambtenaren o.m. belast zij, die daartoe door de Minister van C.R.M. zijn aangewezen. Laatstbedoelden zijn de z.g. Controleurs-Vogelwet 1936. Voor deze functie komen in aanmerking personen, die de nodige kennis hebben van de Nederlandse vogels, van de vogelwet en haar uitvoeringsvoorschriften, alsmede van het opmaken van een proces-verbaal en die zich belangeloos met het houden van toezicht op de naleving van de bepalingen van de Vogelwet willen belasten.

Braakballen gevraagd. Een braakbal van een soort is voldoende. Ik heb ze al van: ransuil, kerkuil, havik, buizerd, torenvalk, sperwer. Bij voorbaat hartelijk dank. Jan-Willem Hermans.

DE RANSUIL.

De ransuil is kleiner dan de zwarte kraai.
hij draagt een rossig verenkleed dat geelachtig is van onderen en dat overdekt is met kleine zwarte "haaltjes". Hij wordt gekenmerkt door zijn lange oorpluimen en door zijn oranjegele ogen.

Broedvogel van alleenstaande conifere bosjes midden in braakliggend land en in allerlei soorten cultuurgebieden.

Voedt zich met veldmuizen,spitsmuizen,mollen,woelratten enz.

Daarnaast vangt hij ook nog verschillende vogelsoorten die het meest in zijn gebied voorkomen en die zo groot als een merel kunnen zijn.

Af en toe eet hij hazelwormen,vissen en insekten.

In tegenstelling tot de bosuil,de kerkuil en de steenuil, nestelt de ransuil in de open lucht,want hij bezet uitsluitend oude nesten van andere soorten,zoals die van de zwarte kraai,ekster,houtduif,buizerd,sperwer,blauwe reiger en zelfs die van de eekhoorn.

Het broeden,gewoonlijk 4 tot 5 eieren,vindt plaats van half maart tot half juni.

Broedduur: 28 dagen.

Meestal 1 maar soms ook wel 2 broedsels per jaar.

De jongen blijven zo'n 24 dagen op het nest en maken hun eerste vlucht als ze ongeveer 4 weken oud zijn.

De ransuil is een tamelijk algemene broedvogel in West-Europa.

Het totaal schommelt echter vaak tijdelijk,al naar gelang de overvloed of schaarste aan kleine knaagdieren.

De dichtheid van de populatie wordt vaak beïnvloed door concurrentie van de bosuil,die zich gemakkelijker schijnt aan te passen aan de omstandigheden van het moment.

De Britse populatie bedraagt meer dan 3000 paren.

De soort neemt in Ierland in aantal toe dank zij de aanplant van coniferen voor handelsdoeleinden.

Tamelijk zeldzame broedvogel in Nederland (4000a8000) en België (minder dan 7000 paren),komt echter veel voor in Duitsland:cijfers over dichtheid van de Franse populatie ontbreken.

Voor een deel trekvogel.

Soms treft men groepjes ransuilen aan die in de buurt van slaapplaatsen van kleine zangvogels overwinteren (mussen, spreeuwen).

Beschermde vogels in west-Europa.

W.J.

nest van
ransuil.

Hoe jagers over jagen denken.

Overgenomen uit "JACHT IS NATUURLIJK" een uitgave van de
KONINKLIJKE NEDERLANDSE JAGERSVERENIGING.

Hoe het begon

Heel vroeger, in het stenen tijdperk, toen er nog geen sprake was van land- en tuinbouw, was jagen het belangrijkste middel om aan eten te komen.

Voor de mensen die toen leefden, was de jacht zo belangrijk, dat ze zonder jacht zelfs niet in leven konden blijven.

Dat jagen was voor die mensen niet gemakkelijk, want zij beschikten alleen over stenen vuistbijlen.

De enige manier om grotere dieren te vangen, was hen op te jagen met lawaai of vuur naar bijv. een steile afgrond in de hoop, dat het dier dan in de vlucht naar beneden zou storten.

Je begrijpt, dat dat heel veel tijd en moeite kostte en al spoedig vonden de mensen andere manieren om dieren te vangen; zij groeven valkuilen of zetten strikken en maakten allerlei wapens, waardoor zij de schuwe dieren niet zo dicht hoefden te naderen, zoals werpspeer, pijl en boog en blaaspijp.

De botten van die gevangen dieren werden gebruikt voor werktuigen en van de dierenvellen werden kleren gemaakt. Van het vet kon men eenvoudige lampjes laten branden en huiden waterdicht maken.

Het belangrijkste was natuurlijk het vlees, want dat was het voornaamste voedsel.

De beste jager in de streek was meestal ook de belangrijkste man van de stam, want hij zorgde ervoor, dat de mensen op tijd vlees in de pot hadden.

Toen de mensheid zich wat verder ging ontwikkelen en ook land- en tuinbouw gingen bedrijven, kwam er een noodzaak bij om te jagen, n.l. om de produkten die verbouwd werden te beschermen tegen dieren die er ook wel een hapje van lusten.

Bovendien moesten de huisdieren die gehouden werden, zoals schapen en koeien beschermd worden tegen grote roofdieren, zoals wolf en beer. Het wild werd minder belangrijk als voedselbron.

In het stukje geschiedenis hierboven, heb je kunnen lezen dat de mens van nature een jager is.

Het jachtinstinkt, dat vroeger nodig was om in leven te blijven, hebben we nog steeds.

Ga maar eens na; wie heeft er nog nooit buiten een beest gevangen en het bijvoorbeeld in een jampot mee naar binnen genomen. Bijvoorbeeld een vlinder, een meikever of een paar stekelbaarsjes of kikkers die met een netje gevangen werden. Misschien heb jij wel eens met een hengel gevist en een grote vis gevangen en heb je die vis mee naar huis genomen om hem daar op te eten. In feite ben je dan een jager. Ja, zelfs als je hard achter de poes of hond aanholt met de bedoeling haar of hem te pakken, ben je al op jacht.

Het wilde Konijn

Nu we al wat meer weten over de geschiedenis van de jacht en we ook weten wat jagen is, is het belangrijk om te begrijpen waarom een jager bijvoorbeeld een konijn schiet.

Het wilde konijn.

Je kunt het wilde konijn niet alleen in het bos zien, hij komt ook voor in de duinen, op de heide en zelfs in parken en plantsoenen van de buitenwijken van steden en dorpen. Je zult hem daar vast wel eens gezien hebben.

Nu is het zo, dat het moerkonijn (vrouwje) wel vijf keer per jaar jongen kan krijgen en dan niet zomaar één of twee, nee, soms wel 7 of 8 tegelijk:

Konijnen zijn knaagdieren, d.w.z. ze eten van planten en struiken. Ze eten heel graag (en veel) gras, maar er zijn planten die ze gewoon lekkerder vinden.

Voor ons mensen kan dat vervelend zijn, als dat nu net de plantjes of boompjes zijn die in onze tuinen staan, maar ach zo'n paar konijntjes in je tuin, die gunnen we wel wat.

Het wordt natuurlijk anders als er heel veel konijnen in je tuin komen en dat gebeurt meestal na verloop van tijd. De konijnen laten helemaal niets staan en dan vinden we onderhand wel dat er iets moet gebeuren.

Nu eten we er meestal geen boterham minder om als de konijnen onze sier- of moestuin leegeten, maar wat denk je van de boer,

Jacht en Jager

en de boswachter? Als de gewassen waar zij de zorg voor hebben, worden opgegeten, dan is dat natuurlijk wel erg.

We hebben voor het gemak tot nu toe het wilde konijn maar als voorbeeld genomen, maar in plaats daarvan hadden we het ook kunnen hebben over de hazen, de wilde eenden of de fazanten, allemaal hele leuke en prachtige dieren tot op het moment dat er teveel van komen, dan moet er wat gebeuren! Wegjagen helpt soms, of gaas neerzetten of een vogelverschrikker, maar in veel gevallen zal dat niet voldoende zijn, dan zal het teveel, het overschot, afgeschoten moeten worden, dat is dan noodzakelijk.

Laten we nu eens nagaan wat er zou gebeuren als we dit teveel aan dieren niet zouden afschieten.

In de eerste plaats zou er op veel plaatsen schade ontstaan in de bos- en landbouw, dat zou dus veel geld gaan kosten.

En heb je je wel eens afgevraagd wat al die dieren in de winter moeten eten als er geen overvloed aan voedsel op het veld staat? Veel van deze dieren zullen dan de hongerdood sterven, omdat er te weinig voedsel is voor al de wilde dieren die er elk jaar weer bijkomen.

De jager oogst dus eigenlijk elk naiaar het teveel. het overschot

De jacht nu en de jager.

Degene die zich met het afschieten belast van het teveel aan wild, is dus de jager.

Tot voor kort bestonden er in Nederland nog een paar beroeps-jagers, maar die konden de kost niet meer verdienen, omdat je hier nu eenmaal niet alle wildsoorten mag schieten en bovendien alleen maar in een bepaalde tijd van het jaar (het najaar) op jacht mag gaan.

Tegenwoordig wordt de jacht beoefend door mensen in hun vrije tijd. Misschien is jullie postbode, groenteman of de huisdokter wel jager. Jagers jagen omdat ze het fijn vinden, maar dat betekent niet dat ze maar wat aanrommelen, nee de goede jagers en dat zijn gelukkig de meesten, beoefenen de jacht en het wild-beheer zeer serieus. Dat betekent, dat ze over veel vakkennis moeten beschikken, en pas actief kunnen gaan jagen als zij geslaagd zijn voor het jachtexamen.

Ondanks het feit dat de jager over het algemeen de jacht goed beoefend zijn er toch mensen die het jagen zielig voor het wild vinden. Misschien vind jij dit ook wel.

Maar kijk nu eens om je heen, een merel vangt in het gras een

Wat doen Jagers nog meer?

regenworm en eet hem op, een torenvalk vangt een muis, doodt hem en eet hem op. Een reiger langs de slootkant vangt een vis en eet hem op en wat doet de boer? Hij mest zijn varken vet; de slager maakt ze pijnloos en vakkundig dood en jij? Ja, jij eet ze op.

Nu weten we bijna zeker, dat jij helemaal geen hekel hebt aan varkens en koelen, net zo min als de slager of wie dan ook. En toch eet je varkens- of rundvlees.

Dat is een heel normale zaak. Net zo natuurlijk is het dat de jager het teveel aan wild schiet. Dat geschoten wild wordt bovendien graag door de mensen opgegeten, het is lekker en gezond voedsel.

Wat doen de jagers nog meer?

Vaak zorgen zij, samen met de jachtopzichter, dat het wild in de winter wordt bijgevoerd of dat er voerakkers en drinkplaatsen worden aangelegd, zodat er genoeg te eten is en het wild in gebieden waar weinig water voorkomt genoeg te drinken heeft. In overleg met de eigenaar van de grond zorgt de jager ervoor dat er rustgebieden zijn, waar het wild door niemand lastig gevallen wordt.

Al deze dingen zijn niet alleen goed voor het wild, ook andere dieren profiteren daarvan.

De beste vriend van de jager is zijn hond. De jager heeft hem vanaf heel jong opgeleid en geoefend voor de jacht. De geoefende jachthond gehoorzaamt zijn baas prima en zoekt voor hem het geschoten wild op. Soms zal de jager thuis nog meer dieren hebben die hij voor de jacht gebruikt, bijv. een fret. Dat is een soort tamme bunzing die voor hem de konijnen uit hun holen jaagt en misschien zal hij op een vijvertje wat levende lokeenden houden. Allemaal dieren die goed verzorgd worden en daarom ook mak zijn.

In het voorjaar ontfermt de jager zich over de eieren uit de nesten van fazanten en patrijzen die door de boer tijdens het maaien per ongeluk verstoord worden.

Hij broedt ze dan uit onder een krielkip om ze later weer los te laten in het veld.

Het zal je nu niet meer gek in de oren klinken dat jagers bijna altijd ook dierenvrienden zijn.

De Jachtopzichter

Als ie vaak in het bos komt dan ben ie vast wel eens een jachtopzichter tegengekomen.

Hij is een politieman die er in de eerste plaats is om te voorkomen dat er gestroopt wordt. Strovers zijn wilddieven.

Net als in het verkeer, zijn er ook in de natuur regels waar je je aan moet houden. En de jachtopzichter is degene die daar ook op let. Een paar van die regels kan ik wel eens noemen, want het is nuttig om te weten waarom iets wel en iets niet mag.

Een zo'n regel is, dat het meestal verboden is buiten wegen en paden te lopen. Deze spelregel is er om de wilde dieren niet te vaak te verontrusten.

Vooraf in de tijd dat de reeën, hazen en fazanten jongen hebben, (het voorjaar) is rust in het vrije veld (de natuur) heel erg belangrijk.

Spelen met lucifers kan een bosbrand tot gevolg hebben, waardoor niet alleen het bos verbrandt, maar ook de in het bos levende dieren. En als we snoeppapiertjes, flessen en andere rommel achterlaten is een mooi bos snel veranderd in een vuilnisbelt.

Je hebt hierboven iets kunnen lezen over de jacht en de jagers in Nederland en ie zult hebben gemerkt dat jagers niet alleen wild schieten, doch meer doen, zoals het beschermen van het wild, van andere diersoorten en van de natuur.

De meeste jagers in Nederland zijn lid van de Koninklijke Nederlandse Jagers Vereniging, die er niet alleen is voor de jagers, maar ook voor alle mensen, groot en klein, die vragen hebben over de jacht.

Wil je meer informatie, bestel dan een Informatiepakket bij de K.N.J.V. Stuur een envelop met je naam en adres en een postzegel van f 1,- aan de K.N.J.V., Utrechtseweg 131, 3818 ER Amersfoort.

Je ontvangt dan tevens een van onze mooiste stickers.

DE KONINKLIJKE NEDERLANDSE JAGERS VERENIGING

De foto's in deze folder werden gemaakt door Jenne G. Boering, een onderwijzer uit Holten die behalve natuurliefhebber en jager een succesvol wildfotograaf is.

DE WIELEWAAL.

ORIOLOUS GALBULA.

Er bestaat in Europa slechts ééne soort van het geslacht *Oriolus*. Het vaderland der Wielewalen in het algemeen is Indië en de eilanden van den Indischen Archipel. In Afrika komen eenige soorten voor, doch, in verhouding tot de verschillende in Indië levende Wielewalen, is hun aantal daar zeer gering. Deze vogels hebben zeer kennelijke vormen en zijn dan ook, ofschoon eenige soorten min of meer tot andere vogelgeslachten schijnen over te hellen, toch gemakkelijk genoeg daarvan te onderscheiden. De Wielewalen kunnen het best vergeleken worden met de Spreeuwen, doch hun bek is veel krachtiger en hun voetwortel korter. In vele opzichten komen zij de Lijsters nabij, van welke zij echter weder verschillen door hun korten voetwortel en langere vleugels, waardoor zij eenigzins de Pestvogels (*Ampelis*) naderen. Men kan dus de Wielewalen beschouwen als spreeuwachtige vogels, die echter, wegens eenige eigenaardige, van de Spreeuwen verschillende vormen, een op zich zelf staand geslacht uitmaken.

Bij alle bekende soorten is de kleur geel of groenachtig geel en zwart. Zij verschillen onderling weinig in grootte; de kleinste soorten zijn iets minder zwaar dan de Gewone Spreeuw, terwijl de grootste nauwelijks de Zwarte Lijster overtreffen.

Onze Wielewaal bewoont het gematigde Europa, en verlaat dit na den broeitijd, om in het Noorden en Noordoosten van Afrika te overwinteren. Hij komt ons omstreeks het einde van April bezoeken, en verlaat ons weder tegen het einde van Augustus of het begin van September. In boschrijke streken is hij meer algemeen dan bij ons, hoewel hij daarom in Nederland nog volstrekt niet tot de zeldzaamheden behoort. Bijna overal draagt hij een met zijn stemgeluid strookenden naam. In sommige streken van Frankrijk heet hij behalve *Loriot* ook *Merle*.

d'or, onder welken titel (Goudmerel) hij ook hier te lande dikwijls wordt aangeduid. Vogelaars en landlieden noemen hem ook wel Wiewou of Gele Gou.

Het wijfje is zeer gemakkelijk van het mannetje te onderscheiden door hare meer eenvoudige kleuren; het zwart aan kop, vleugels en staart ontbreekt bij haar geheel; hare bovendeelen zijn fletsgroen, hare vleugel- en staartpennen iets donkerder, hare onderdeelen licht graauw en overlangs gestreept, en slechts de zijden van het ligchaam en den kop hebben eene gele kleur, die veel minder helder is dan bij het mannetje. De jongen verschillen van de ouden doordien zij veel blanker en meer gestreept zijn; zij hebben eenige overeenkomst met het oude wijfje, maar zijn nog fletser.

Onze Wielewaal paart in het begin van Mei en begint omstreeks de helit dier maand met den nestbouw. Het nest bevindt zich veelal boven in den boom, zeldzamer op de onderste takken, soms heeft men het zelfs aan over het water hangende boomtakken gevonden. Gewoonlijk bevestigt hij zijn nest aan twee of meer takjes, zoodat het als een bakje hangt; in de meeste gevallen is het napvormig, hoewel men er dikwijls veel verschil in vorm en grootte bij aantreft. De bouwstoffen bestaan uit hooi, verschillende plantenvezels, spinnewebben, zachte blaadjes en mos, en voor het binnenwerk uit koe- of paardenhaar, soms ook uit veeren.

De eijeren, waarvan er gewoonlijk vier in één broeisel gevonden worden, zijn iets grooter dan die van den Spreeuw, en lichtblauw van grondkleur, met eenige groote en kleine, lichte en donkere vlekken; gewoonlijk zijn er aan de stompe zijde der schaal eenige donker purperroode stippen zichtbaar. Alleen het wijfje broeit, en de jongen worden door beide ouden met insecten gevoerd. Als er een tweede broeisel komt, worden de jongen met insecten en beziën grootgebracht.

Het voedsel der ouden bestaat uit allerhande weeke insecten, beziën en zachte vruchten. Men beweert dat de Wielewaal een beruchte kersendief is; doch ik meen opgemerkt te hebben, dat het hem in de kersengarden hoofdzakelijk te doen is om insecten, vooral rupsen, te zoeken; althans bij het ontleden van een door mij in een kersengard gedood mannetje, vond ik geen enkele kers, doch vele overblijfselen van rupsen en vliegen. Nu moge het waar zijn, dat hij gaarne kersen eet, maar dit neemt niet weg, dat er, wat het stelen van kersen betreft, wat te veel op zijne rekening wordt gesteld. Vlierbeziën schijnt hij niet te eten.

De zang van het mannetje heeft iets kennelijks en gelijkt, al naar men 't er uit verstaan wil, eenigzins naar de woorden: *wielallo* of *filoe-allow*. Dikwijls, vooral 's morgens vroeg, roept hij *wieloe*, *wieloe*, en laat nu en dan eenige scherpe toonen hooren, als: *chèch*, *chèch*; het gewoon gefluit herhaalt hij zelden meer dan vijf of zesmaal achtereen. Op het warmste gedeelte van den dag hoort men hem zelden, behalve tegen den tijd dat hij wegtrekt, als wanneer men ouden en jongen gezamenlijk hoort roepen en fluiten.

De Wielewaal is schuw en onrustig van aard; reeds 's ochtends vroeg is hij in de weer, en dan waagt hij zich tot op den grond; bij het minste gerucht echter vliegt hij op, en eenmaal verjaagd zijnde, keert hij zelden terug, maar verhuist dan naar een ander oord.

Men vangt ze niet gemakkelijk; de weinige voorwerpen, welke men in kooijen ziet, zijn dan ook jong uit het nest verkregen; oude voorwerpen sterven spoedig in gevangenschap, en het vereischt veel zorg om de jongen op te kweken. Wil men ze in het leven houden, dan moeten zij in den beginne met weeke insecten of stukgehakte meelwormen gevoed worden; blijven zij hierop eenige dagen in het leven, dan kan men hun wat gehakt raauw vleesch toedienen; naarmate zij ouder worden, geeft men hun droog voedsel, namelijk kruimels brood en mieren-eijeren. Zoolang zij te jong zijn om alleen te kunnen eten, moet men hun geene levende meelwormen geven; later kan men hun tot twintig stuks daags toedienen. Een goed voedsel voor Wielewalen bestaat uit broodkruimels, geschrapte peen, wat haverwort en maanzaad, goed door elkander gemengd; gekookte krenten en fijngehakt vleesch eten zij gaarne.

Bij goede behandeling kan men ze wel zes jaar in 't leven houden, doch men zorge vooral voor groote en uiterst zindelijke kooijen, aangezien zij, als hun gevederte vuil wordt, spoedig wegwijnen en aan tering sterven. Daar zij ook geen koude kunnen verdragen, moet men ze 's winters binnenshuis houden. Heeft men deze voorzorgen behoorlijk in acht genomen, dan worden zij in gevangenschap spoedig mak en zijn dan zeer vrolijke en oplettende vogels. Het wijfje zingt niet; alleen het mannetje laat zich nu en dan hooren; trouwens zijn zij, als kooivogels, meer gezocht om hunne schoone kleuren, dan om hun zang.

CU: 12

J.W.M. Thompson

De mickward.

J.W.M. Thompson

REL BIJ VOGELBESCHERMING

(Van onze correspondent)

ARNHEM - Het bestuur van de Nederlandse Vereniging tot Bescherming van Vogels heeft in een spoedvergadering besloten de verkiezing van een ledenraad niet door te laten gaan. Er waren nogal wat protest gekomen, nadat een groot aantal jagers zich kandidaat had gesteld zonder dat de kiezers daarvan op de hoogte waren.

In september zullen de verkie-

zingen opnieuw georganiseerd worden met weliswaar dezelfde kandidaten, maar met meer informatie over de mensen die een van de veertig plaatsen in de nieuwe ledenraad willen veroveren. Op de nieuwe verkiezingslijst zullen de jagers onder de kandidaten zich als zodanig bloot moeten geven.

Het spoedberaad was een direct gevolg van een actie die enkele verontruste leden van Vogelbe-

scherming op touw hadden gezet, toen bleek dat zich onder de 72 kandidaten voor de ledenraad minstens 22 actieve jagers vonden die voor het merendeel ook lid waren van de Koninklijke Nederlandse Jagers Vereniging (KNJV).

Vogelbescherming is al enkele jaren verdeeld in twee kampen: jagers en anti-jagers. De laatsten vinden dat de statuten van de KNJV en VB volkomen tegenstrij-

dig zijn en dat jagen niet kan samengaan met vogelbescherming.

„Nu al is de invloed van jagers binnen de Vogelbescherming erg groot”, zegt Vogelbeschermingslid Hein Stockman, die de hele zaak aan het rollen bracht. De tegenstanders van de jacht zijn bang buitenspel gezet te worden als straks de jagers de overhand krijgen in de ledenraad en het bestuur.

*Op Kasteel Dussen en
Herv. kerk Drongelen*

De ooievaars zijn er weer

DRONGELEN/DUSSEN - Zowel op het nest op de toren van het kasteel in Dussen als op het nest van de Hervormde Kerk in Drongelen is dezer dagen een ooievaar neergestreken.

In Dussen gebeurde dat op Eerste Paasdag en in Drongelen afgelopen maandagmorgen om tien uur. De lenteboden zijn dit jaar iets vroeger dan andere jaren.

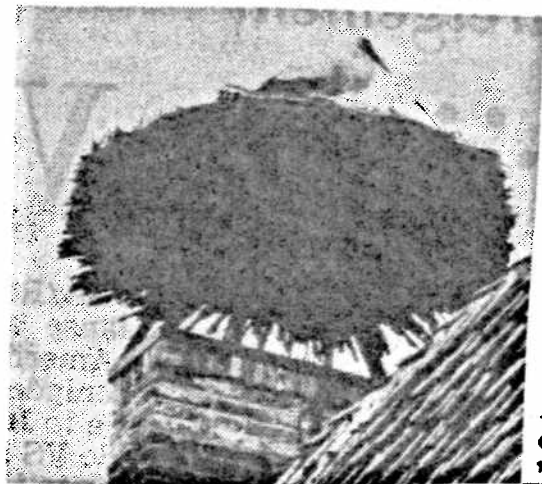
Sinds mensenheugenis worden Drongelen en Dussen elk jaar trouw door de ooievaars bezocht. Het gemeentebestuur van Dussen besloot zelfs twee jaar geleden een geheel vernieuwd en speciaal door een ooievaarskenner gemaakt nest op het kasteeldak te plaatsen. Met een helikopter werd het kolossale nest toen geplaatst op de toren. Het ligt in de verwachting dat beide ooievaars over enige weken gezelschap zullen krijgen van een vrouwtje.

In Drongelen arriveerde de ooievaar dit jaar een dag later dan de ooievaar die elk jaar trouw in Dussen komt.

Overgenomen uit Brabants Dagblad
10-4-1980.

Op de foto de ooievaar die op eerste paasdag is neergestreken op het nest van het kasteel in Dussen.

Politie vangt vogeldieven

Drie jonge ooievaars in Grafhorst

IJSSELMUIDEN (ANP) - De eerste ooievaar van het jaar is geboren in het plaatsje Grafhorst (gemeente IJsselmuiden). Het zijn drie jongen, die zich in een nest bevinden dat 24 jaar geleden is gebouwd en van begin af aan is bewoond. Br. dagblad 7-6-'80

Het is volgens de Grafhorster gemeenschap die sterk meeleeft met het wel en wee van de ooievaars, nog nooit voorgekomen dat de dieren zo vroeg in het seizoen broedresultaten boekten.

De in beslaggenomen dieren bij elkaar gezet in het politiebureau van Goirle 82 dagblad 22-1-'80

Rode wouw vergiftigd

ZEIST, donderdag
Voor de tweede maal is in de Aiblasserwaard een zeldzame roofvogel, 'n rode wouw, vergiftigd. Het dier is waarschijnlijk het slachtoffer geworden van vergiftigde eieren, zo heeft de vogelbescherming gisteren bekend gemaakt. (ANP)

Telegraaf 17-4-'80.

VOGELWACHT UDEN.

Aan alle leden.

Dit is weer een begin van een nieuw jaar.

Laten we hopen dat dit een goed vogeljaar wordt, ook dat de vogelvrienden dit jaar weer aan hun trekken komen.

Daarom vindt er op 15 januari een vergadering plaats met als doel enkele zaken in 1981 vast te leggen.

De vergadering vindt plaats in de HORST (Bernadetteschool) te Uden.

aanvang: 20.00 uur.

einde: +22.30 uur.

- Agenda:
- 1.) excursies (leden + niet leden).
 - 2.) tentoonstelling.
 - 3.) pauze (+ koffie).
 - 4.) SOVON.
 - 5.) rondvraag.
 - 6.) diavoorstelling.

Tot ziens,
bestuur.

P.S. Wensen die nog enkele dia's willen laten zien, willen die deze dan mee-brengen.

Bij voorbaat dank

Stony van Bly